

A 47. paragrafus

A kereskedők és iparosok vitája a kamarában a kereskedők megrendelésvállalásáról

(A Délmagyarország munkatársától.) A kereskedelmi és iparkamara legutóbbi teljes ülésén foglalkozott az úgynevezett 47. paragrafus kérdésével, amely a kereskedők megrendelés-vállalására vonatkozik. A teljes ülés akkor úgy határozott, hogy a kerületbe tartozó összes ipartestületek és kereskedői érdekképviselések meghallgatása után közös bizottsági ülésen foglal állást.

Csütörtökön délelőtt tartották meg az értekezletet, amelyen a kamara iparos és kereskedő beltagjai jelentek meg. Vértés Miksa kormányfőtanácsos elnököl az ülésen és ismertette az ügy előzményeit. Bejelentette, hogy a szegedi kamara is többször foglalkozott a kereskedők megrendelésvállalásának kérdésével és még 1929-ben felterjesztéssel fordult a kereskedelmi miniszterhez, kérve olyan rendelkezés kiadását, hogy azokban az iparágakban, amelyekben a megrendelés felvétele csak mértékével mellett lehetséges, a megrendelés kizárólag az iparosoknak tartassék fenn. Előadta még Vértés elnök, hogy a kereskedelmi miniszter 1932-ben hozott olyan rendeletet, amely megszigorította a kereskedők megrendelésvállalását, illetve kötelezővé tette a kereskedőknek olyan munkanapló lefektetését, melyben fel kell tüntetni, hogy kitől, mikor, milyen megrendelést vett át a kereskedő és melyik iparost bízta meg a munkával.

Az előzmények ismertetése után dr. Cserzy Mihály titkár bejelentette, hogy a kamara kerületében lévő ipartestületektől, valamint a kereskedői érdekképviselésektől beérkeztek a vélemények. Megállapítható ezekből, hogy

az iparosság teljesen egyértelműen kívánja a kereskedők megrendelésvállalásának eltávolítására vonatkozó módosítás életbeléptetését.

azzal a további megszigorítással, hogy ne csak a cipő-, férfi- és nőiszabó iparokra vonatkozzék a megrendelésgyűjtés eltávolítása, hanem kivétel nélkül az összes iparágakra.

A kereskedők ugyancsak egyértelműen tiltakoztak a módosítás kibocsátása ellen.

és továbbra is fenn kívánják tartani a kereskedők megrendelésvállalási jogát.

Dr. Cserzy titkár bejelentette, hogy a kamara köteleességszerűen mindkét érdekelt fél álláspontját jelenteni fogja a kereskedelmi miniszternek.

— A kérdésnek ilyen elvi alapon való felállításával — mondotta dr. Cserzy titkár —, ugylátszik a kereskedők és iparosok között áthidalhatatlan ellentét van. Amint azonban a gyakorlati életben nézzük a kérdést, azt látjuk, hogy a 47. paragrafus alapján panaszolt esetek száma igen szűk körre korlátozódik. Szegeden, de a kamarai kerület többi helységeiben is, alig néhány olyan kereskedőről van szó, akik kész ruha, vagy cipőárusításra szóló iparigazolvány alapján üzött kereskedésükben megrendelések vállalásával is foglalkoznak. A cipőkereskedő cégek egyáltalán nincsenek arra berendezve, hogy üzletükben a közönség részére mérték után készítsenek cipőt. De a közönség sem megy a tapasztalat szerint cipőkereskedésbe, mértékutáni cipőt rendelni. A cipőkereskedők

részére tehát csak elvi jogként mutatkozik a törvény jelenlegi formája, gyakorlatban azzal nem élnek.

Megemlítette, hogy a kész férfi- és nőruhakereskedőknél majdnem ugyanaz a helyzet és a panaszkodók itt arra a szörványos 1—2 üzletre szorítkozhatnak, amelyek tulajdonképpen készruharaktárt nem tartanak, hanem szöveteket, vagy szövetmintaikat mutatnak be a közönségnek és ezekből készítenek ruhákat.

— Az ilyen kereskedők — állapította meg dr. Cserzy titkár — talán váltottak készruhakereskedésre jogosítványt, de megfelelő raktár hiányában lényegében csupán textilkereskedéssel foglalkoznak és nemcsak az iparosságnak, hanem a készruhavállalással nem foglalkozó textilkereskedőknek is konkurrenciát jelentenek.

A kérdéshez úgy az iparosok, mint a kereskedők közül többen szóltak hozzá és fenntartották álláspontjukat. A kamara vezetősége megoldásnak azt találta, ha a 47. paragrafus módosítása után minden kamaránál

vegyesbizottságokat alakítanak,

Szegedi egyetemi magántanár nő nemzetközi sikere

35 nemzet pályázói közül dr. Kol Erzsébet nyerte el az 1500 dolláros amerikai ösztöndíjat — Hó- és jégélettani vizsgálatait fogja folytatni Amerikában

(A Délmagyarország munkatársától.) Az International Federation of University Women, az egyetemet végzett nők szövetsége nemzetközi pályázatot hirdetett, amelynek a sorsa most dőlt el oly módon, hogy az komoly nemzetközi sikert jelent a magyar tudományos életnek és a szegedi egyetemnek.

Az 1500 dolláros ösztöndíjat dr. Kol Erzsébet, a szegedi egyetem fiatal magántanára nyerte el hó- és jégélettani kutatásainak folytatására.

A pályázat elnyerése lehetővé tette a tudós számára, hogy érdekes munkásságát Amerikában folytathassa. Dr. Kol Erzsébet 35 nemzet pályázói közül nyerte el a pályadíjat.

Dr. Kol Erzsébet tudományos munkásságának egyik elismerése volt az, hogy néhány év előtt magántanárként habilitáltak és egyúttal

6 lett Magyarországon a második női egyetemi magántanár.

A fiatal kutatónő az egyetemi növénytan intézetben dr. Györfly István professzor adjunktusa. Itt dolgozik esztendő óta és itt folytatja különleges vizsgálódásait. A hó és jégvilágának életét, jelenségeit kutatja. Kutatásai során bejárta nemcsak Magyarországot, de a külföld jórészt is. Elsősorban is a Magas Tátra hóvilágát tanulmányozta, azután Svájcban dolgozott. R. Chodet professzor genfi intézetében, működött a különböző alpesi laboratóriumokban, majd Svédországban, Norvégiában, Helgolandon végzett kutatásokat, legutóbb pedig a Jungfrau Joch hó- és jégvilágát kutatta át.

Az 1500 dolláros pályadíj elnyeréséről szóló értesítés tegnap érkezett Szegedre, dr. Kol Erzsébet örömmel utazik ki Amerikába, mert egy teljes nyarat is Amerikában szándékozik tölteni. Elsősorban is Észak-Amerikába, Washingtonba utazik, ahol első kísérleteit folytatja, azután kerül sor a további utazásokra.

A Délmagyarország munkatársa csütörtök délelőtti felkereste dr. Kol Erzsébetet, aki a következőket mondotta:

— Az algológia modern tudomány, amellyel csak igen kevesen foglalkoznak. Az anyag rendkívül nehezen hozzáférhető és éppen ezért ez a fontos tudomány csak most kezd fejlődni. A föld igen nagy területeit borítja hó és jég, ép-

amelyek a kamarák által kinevezett elnök közbenjöttével megvizsgálják, hogy a szerzett jogra hivatkozó kereskedők — akik üzletük kiegészítő részeként tényleg vállaltak megrendeléseket — azt a jogot szigorúan a rendelethez alkalmazkodva gyakorolják-e?

Ami a tervezett módosításnak a közkereseti és betéti társaságok iparüzésére vonatkozik, arra nézve a kamarai értekezleten megegyezés jött létre a kereskedők és iparosok között. A felfogás szerint nagyobb áldozatot jelentene elzárni az iparosokat attól, hogy tőkével rendelkező társak együttesen üzhessenek egy bizonyos ipart, mint amilyen veszteséget jelentene, ha a társasipar üzésénél a szakképzett társ nem folyik be ténylegesen az üzlet vezetésébe.

A kamara e tekintetben azt látná szükségesnek, ha a fennálló törvényes rendelkezések betartását szigorúbban ellenőriztetnék.

pen ezért az emberiség szempontjából sem érdektelen a vizsgálata. Amerikai utamat arra használok fel, hogy az európai és az amerikai kísérletek anyagát összehasonlítsam.

Dr. Kol Erzsébet tíz éve dolgozik Györfly professzor mellett a szegedi egyetem növénytan intézetében. A jég- és hófelületeken élő organizmusok tudományával csak kevés kutató foglalkozott eddig, mert az anyag csak nehezen hozzáférhető. Dr. Kol Erzsébet amerikai utjaig a növénytan intézetben természetesen tovább folytatja munkásságát; algtatja kulturák terjesztésével foglalkozik, ezekből a ritka és értékes kulturákból Magyarországon a legtöbb a szegedi növénytan intézetben van.

A hó és jég élettani vizsgálatain kívül dr. Kol Erzsébet

speciális alföldi és szegedi jelenségekkel

is foglalkozik, — erről a munkájáról ezeket mondotta:

— Az alföldi szikes tavak és vizek alga vegetációjával is foglalkoztam. Ilyen jellegű szikesek alig vannak Európában; a vizsgálatok során olyan szervezetek kerültek elő, amelyek csak ilyen koncentrált szódás vizekben élnek. Disszertációm is szegedi kérdéssel foglalkozott: „Szeged vidéke moszat flórája”.

A kitüntetett magántanár nő nemrégiben érdekes vizsgálatokat folytatott Svájcban, a Jungfrau Jochon, ahol a Kryobiotikai vizsgálatok számára speciális megfigyelő állomást rendeztek be. A Jungfrau-hágón végzett vizsgálatairól éppen a legutóbbi napokban számolt be nagy érdeklődést keltett tanulmányban a szellemi pályán működő nők lapjában.

Dr. Kol Erzsébet nemzetközi sikere újabb elismerését jelenti annak a sokáig és értékes tudományos kutatásnak, amely a szegedi egyetemen folyik.

Poklokön keresztül!

KARL LUDVIGH DIEL izgalmas hadifogoly története szombat BELVÁROSI

Jégszekrények

háztartási és mezőgazdasági, kedvező fizetési feltételek mellett legolcsóbban beszerezhető. Reklám Nándor, Kossuth Lajos sugárút 18. szám. Telefon 30-72

Belvárosi Mozi

Ma utoljára

Asszony a vonaton

CLAUDET COLBERT-tel

5. 7. 9

Széchenyi Mozi Péntektől minden nap

Bestiák

F. Buck, a rettegett vadász kalandjai a dzsungelben. Nem teríti le a vadakat, hanem élve fogja el őket. — Kisérő szöveget Pluhár István, a Rádió közismert sportspikere mondja Ugyanakkor

HALLALI

a legjobb lovassfilm, melyet az olimpiai lovasskeret szereplői mutatnak be.

Ló és lovas. Ismeretterjesztő. 5. 7. 9.